

OLERKIAK

ITAKA SUITE ETA HABANERA BAT

I.

Amets egin nuen.
Eta esku lakar abiatu nintzen.
Itaka helburu.
Negar egin nuen.
Eta begiak blai abiatu nintzen.
Itaka helburu.
Irri egin nuen.
Eta bihotz arin abiatu nintzen.
Itaka helburu.

II.

Uhin, harri eta su. Ene herria.
Abandonuaren zigilua Bizkaiako golkoan.
Azken balea hondartzara dator:
 Hiltzera ote?
Ezpal, bide eta hitz. Ene herria.
Partitzeko tenorearen aiduru beti.
Azkorri sutsua ortz-hegira dator:
 Bizitzera ote?

III.

Gorputzak elkartu ziren.
 Ahamen bakarrean
 Bata bestea jan zuten
 Goseti
 Eta betazalak apaltzean
 Auhentzatez
 Norbaitek
 Uharte niz
 Erran zuen:
 Itaka.

IV.

Penelopa gurutzatu genuen
 Stavros aldean
 Gauetz irun oihala buruan:
 Eguzki zurbilak
 Itsasoaren eta Peneloparen
 Aurpegi zimurtuak
 Zilartzen zituen.
 Kiloa gerrian...

V.

Vathi gaineko sasia
 Adineko andrea, itsumandoka,
 Ahuntzak matoaz akuilatzen.
 Ninfen harpearen atean
 Gelditu eta hatsa trenka hurran
 Kantatu zuen:
 Ez naiz ni begiak
 Haragiz hustu dituena
 Iraganaren labana
 Baino.

VI.

Itakan galdu nintzen:
Amaren hobiaren aitzinean
Kopeta apalduz
Otoitz egin nuen.
Haize hegoak
Ezpainak erretzen zizkidan:
Galerna eta urbide latzak
Zeharkatu ditut.
Bizirik nago oraindik.
Urdinaren aldaera anitzak
Barkamenerako
Mendi mazelako xendra
Lokaztua erakutsi zidanean
Itakan galdu nintzen
Eta ene herria zen.
Berriz.

VII.

Frikes eta Vathi lotzen dituen errepidearen aldamenean
Zuhaitz koskor tematsuek harri arros lehorra ttakatzen
Dute.
Ez dut jakingo non naizen.
Betiereko gaztetasuna segurtatzen duen
Arethousako iturriaren ondotik gabiltza.
Ez dut jakingo nor naizen
Mende garratzen bezperan.
Zahartu nahi dut Itakan.
Mendikleta bat dago Phorcysko portuan aurtikia
Frikes eta Vathi lotzen dituen errepidearen aldamenean.

VIII.

Uhartearen beso-muturrak laztanduz
 Gordetzen doa ekia:
 Itsasoak kobrez apaintzen ditu
 Eta sareak distira dabilta
 Artizarra agertzean.
 Itxuraldatzen,
 Nahiaz eta desioaz gabetzen
 Gaituen isiltasunaren
 Ordua da.
 Uhin leoa bezalakoa naiz:
 Denboraren isuriaz ez dut axolarik.
 Nehon ez eta denetan heda naiteke.
 Zuen arteko debaldeena naiz
 Itakan. Pissos Aetosko haritzen maldan.
 Zakur bi zaunkaz gavean.
 Ordua da.

IX.

Hiregatik etorri naun,
 Piztiak,
 Bereziki ene baitakoak,
 Haizatuz:
 Amodioz baizik
 Izan ez balitz
 Ez nindunan sekula
 Altzairuzko arratsean
 Hire sukaldeko
 Ahazturia zurian
 Biluziko.
 Begirik gabe
 Belarririk gabe

Hankarik gabe
Sexurik gabe
Bihotzik gabe
 Hiregatik etorri naun.
 Zergatik banenki
Ez lukeen
Amodiorik.

X.

Itakan egon nintzen benetan
Destinua harilkatzen.
Egundaino ez naiz
Handik itzuli.

XI.

Ontzia kaiertzan dago.
Kapitainak *grigora grigora*
 Oihukatzen du.
Ernatu beharko genuke
Mendean behin baino
 Ez delako pasatzen.
 Hil-mihiseen itzalean
Nagitzen goaz
 Haizean:
Ontzia ez da guretzat
Itaka malkartsuak
Bilakatu
 Garelako.
 Gatz eta olio.
Bidaiak darrai
Geldo.

ETA HABANERA

Nere herriko emaztek
 Zaharrek edota gaztek
 Ez dute betarik galtzen
 Direlarikan apaltzen,
 Nik bezala ametsetan
 Hitzen atzeko detsetan:
 Goizerik jeikitzen dira
 Tenore hotzen hegira
 Eta makurtzen lanera.
 Hau da zuen habanera.

Garbitzen dute mahaia
 Bai eta errauts nasaia
 Haurrak eskolara igor
 Eta dabilta derrigor
 Ilhar-erratza eskuran
 Ezkaratzaren freskuran.
 Ondotik oiloak bazka,
 Bildots herabeak aska
 Eta segidan barnera.
 Hau da zuen habanera.

Batera ginen eskolan
 Aspaldi Uhane zolan.
 Agudo ziren ezkondu
 Etxeko andere ondu,
 Errazkeria baztertuz
 Eta bizitzak aztertuz.
 Begia zaie uzkuratzen
 Kopeta ere zimurtzen

Akiduraren gainera.
Hau da zuen habanera.

Ez ditut inoiz ahantzi.
Ele lainoa dut jantzi:
Debaldeen izerdian
Soraio tropen erdian
Kantua diet orrazten
Eta amodioz hazten.
Ez naiz ezer zuek gabe:
Bertan destinua labe
Lerra bekigu zainera.
Hau da gure habanera.

Itxaro Borda,
Baiona - 2010/2013